

Енергија

Број 12 • Година IV • јуни 2011 година

АД ЕЛЕМ БЛЕСНА НА
POWER GEN 2011

Нашата компанија добитничка на награда од Стопанската комора на Македонија

АД ЕЛЕМ „ИНВЕСТИТОР НА ГОДИНАТА“

Традицијата на претставување на најуспешните компании во Стопанската комора продолжи и годинава, во рамките на одбележувањето на 89 годишнината од нејзиното основање. Управниот одбор на Стопанската комора на Маке-

донија, донесе Одлука за доделување награди на компании за 2010 година, за бизнис-лидери и специјални призна- нија. Наградите и специјалните призна- нија на директорите на најуспешните компании, им ги врачи Владимир Пе-

шевски, потпретседател на Владата на Република Македонија за економски прашања. АД „Електрани на Македо- нија“ со инвестирани 54 милиони евра за унапредување на електроенергет- скиот систем на Република Македонија за 2010 година ја доби наградата за компанија со најголема инвестициска активност. Потпретседателот на Владата за економски прашања, Владимир Пе- шевски ова значајно признание од до- машната бизнис заедница му го врачи на генералниот директор и претседател на Управниот одбор на АД ЕЛЕМ, д-р Влатко Чингоски. Честитајќи им ги при- знанијата и на останатите компании- добитници на награди во повеќе катего- рии, потпретседателот на Владата на Ре- публика Македонија, Владимир Пешев- ски, посебно нагласи дека во посебно време се зголемува соработката помеѓу извршната власт и Стопанската комора на Македонија: „Се разбира, понекогаш секој има свој поглед на работите. Чес- топати нив ги вкрстуваме едни со други и од тоа произлегуваат сосема солидни решенија. Посакувам оваа соработка да продолжи и натаму и сметам дека само на тој начин ќе дојдеме до поквалитетни решенија“, подвлече Пешевски.

ВЕЛКОСКА МЕЃУ НАЈУСПЕШНИТЕ ЖЕНИ-МЕНАѢРИ

Во организација на агенцијата за мар- кетинг, издавачка дејност и видеопродук- ција „Марили“, традиционално, по 15. пат, се одржа манифестацијата „Избор за најуспеш- ни жени-менаѢри за 2010 година“. Секоја година агенцијата „Марили“ им доделува награди на најуспешните жени-менаѢри, кои во континуитет работат и творат на високи раководни позиции. Наградата за 2010г. ја доби директорката на подруж- ницата „Енергетика“, Цветанка Велкоска. На директорката Велкоска ова не и е прва награда. Таа во 1999 година е избрана за ус- пешна жена-менаѢер од позиција на гене- рален директор и претседател на Управниот

одбор на МЗТ „Пумпи“ – АД за производство на пумпи и хидромеханичка опрема.

„За да бидете успешни, бидете со цвр- ста верба и уверување дека можете да ги сработите работите најдобро што знаете. Работете скромно, трпеливо и истрајно, да- вајќи им можност на вашите мисли да се преточат во конкретни дела. Бидете посве- тени на она што во моментот го работите, градејќи висок праг на лична одговорност. Прифатете ги промените и предизвиците свесно со отворен ум и срце, истражувајте и ќе откривате нови моменти кај себе и опкру- жувањето, а сето тоа ќе ве прави поразлич- ни, посамоуверени и позадоволни. Работете

со уживање, збогатувајќи го работниот миг со позитивни чувства. Ако секој од нас си го изврши својот дел, порано или подоцна, ќе создадеме подобар свет за живеење. Биде- те благодарни за она што го имате, а не за она што би сакале да го имате. На крај, на- градите може но и не мора да дојдат, но чув- ството дека го давате најдоброто од себе ве прави да бидете подобри од вчера, а за утре имате уште милион мали позитивни содр- жини кои ќе бидат вистинска инспирација за вас“, рече Велкоска, заблагодарувајќи се за наградата. На манифестацијата пригоден збор имаше и сопругата на претседателот на државата, г-ѓа Маја Иванова.

Издавачки одбор:

Д-р Влатко Чингоски
Генерален директор на АД ЕЛЕМ
Јасна Иванова-Давидовиќ
Директор на развој и инвестиции
Владимир Огњановски
Директор за правни и општи работи

Главен и одговорен уредник:

Мирче Котевски

Редакција на весникот:

Катерина Лазаровска
Весна Муловска
Благица Пеповска
Јован Колевски

Телефони на редакцијата:

++389 (0)2 3 149 102
++389 (0)2 3 248 853
++389 (0)47 206 247

e-mail:mirce.kotevski@elem.com.mk
jovan.kolevski@elem.com.mk

Уредува и печати:

Европа 92 дооел - Кочани

Во организација на детската амбасада „За сите деца во светот“

Д-Р ВЛАТКО ЧИНГОСКИ, ДОБИТНИК НА ОРДЕНОТ „НОСИТЕЛ НА МИРОТ“

Детската амбасада за сите деца во Светот му го додели орденот „Носител на мирот“ на генералниот директор на АД ЕЛЕМ, д-р Влатко Чингоски, за неговото несебично залагање за овозможување на зимскиот камп за децата на загинатите бранители. На приемот во АД ЕЛЕМ, дел од децата на загинатите бранители го изразија задоволството од одржувањето на зимскиот камп, кој петта година по ред е во организација и под покровителство на АД „Електрани на Македонија“. Годишнава кампот се реализираше во хотелот „Молика“, на Пелистер. „Голема чест и огромно задоволство е да се добие наградата од детската амбасада „За сите деца во светот“. Наградата ја примам во името на целата компанија, а таа ќе значи поттик и пред се одговорност во однос на ангажирањето за поддршка на вакви благородни активности. Остануваме свесни дека уште многу нешта треба да се направат за децата да имаат свои права и да се почитуваат, а ЕЛЕМ како општествено одговорна

компанија ќе направи се да помогне во процесот на ресоцијализација на децата на загинатите бранители“, истакна д-р Чингоски. Директорот им посака напредок во понатамошната работа, им порача да не го забораваат училиштето и да станат успешни луѓе. Ваквите дружења ќе останат во сеќавање засекогаш.

Генералниот секретар на детската амбасада Дамјан Стојаноски, искрено се заблагодари за организираниот зимски камп за децата на загинатите бранители. „Виe придонесовте преку кампов да се сплотат заедно сите деца, заедно да се дружат, да се забавуваат, да ги почувствуваат благодетите на Пелистер и убавата природа“, изјави Стојаноски. „Цел на овој настан е децата да се дружат, да се ресоцијализираат меѓу себе и да не прават разлика во однос на верската, јазичната, половата и која било друга определба“, додаде Стојаноски. Весели поради дружењето, што имаат можност да се запознаат, децата би сакале оваа традиција и понатаму да опстои. „Ние,

децата без родители, за време на празниците се чувствуваме многу осамени, па затоа е добро што за зимскиот распуст некој се сетил на нас, за да се почувствуваме сите како едно семејство, со љубов во срцата“, рече едно од децата. Зимскиот камп беше можност за повеќе дружење и забава за нас децата.

ЕЛЕМ е космополитска организација, ние знаеме да ги почитуваме децата и нивните личности, нивните права и интереси. Свесни сме дека децата се ранлива категорија на секое општество, и имаат потреба од посебна грижа и помош од страна на возрасните. АД ЕЛЕМ како општествено одговорна компанија поддржува проекти од хуманитарен карактер и проекти од областа на културата, образованието и технологијата. Корпоративната одговорност ја сфаќаме како традиција и ќе продолжиме да помагаме бидејќи тоа е наш интерес и долгорочна цел. АД ЕЛЕМ се залага за целосно почитување на детските права.

К.Л.

ИНВЕСТИЦИЈА ВРЕДНА 18,6 МИЛИОНИ ЕВРА ЗА ИЗГРАДБА НА ТРАНСПОРТЕН ЈАГЛЕНОВ СИСТЕМ ВО СУВОДОЛ

Со реализацијата на проектот ќе се заокружи процесот на производство и испорака на јаглен од новиот површински коп до постојниот рудник „Суводол“

„Електрани на Македонија“ со сопствени средства и средства со заем од „Дојче банк“, во наредните месеци ќе го гради главниот транспортен систем за јаглен од површинскиот коп „Брод-Гнеотино“ до површинскиот коп „Суводол“. Вкупната инвестиција е 18,6 милиони евра, од кои 2,6 милиони се сопствени средства, а 16 милиони се заем

од „Дојче банк“. Гаранција за заемот е државата. Овој транспортен систем ќе овозможи континуиран, брз и ефикасен транспорт на јагленот од извозната рампа на засекот во новиот површински коп „Брод-Гнеотино“, до истоварното место на јагленовиот систем во рудникот „Суводол“. Избрана е патека со должина од 10 километри. „Со реализацијата на проектот ќе се заокружи процесот на производство и испорака на јаглен од новиот површински коп до постојниот рудник „Суводол“, потоа заедно со јагленот од постојниот рудник „Суводол“ и од подинската јагленова серија, очекуваме да се продолжи векот на работа на РЕК „Битола“ во наредните 20 до 25 години“, рече на потпишувањето на

договорите генералниот директор на ЕЛЕМ, д-р Влатко Чингоски. Инвестицијата вреди 94 милиони евра, досега ЕЛЕМ има вложено над 65,5 милиони евра, од кои 42,8 милиони сопствени средства, а останатите 22,7 милиони евра се обезбедени преку кредитни средства. „Потпишувањето на овој договор ќе овозможи поголема стабилност на енергетскиот систем во Македонија и претставува значајна долгорочна инвестиција за подобрување на стопанството во земјата“, изјави министерот Ставревски. „Ова е една многу важна инвестиција за Република Македонија и ЕЛЕМ. Се работи за главниот транспортен систем од „Брод-Гнеотино“ до „Суводол“. Ваков проект може да се овозможи само со атрактивен финансиски пакет. Успеевме да се договориме за еден долгорочен кредит со поволни услови“, изјави Мајкл Цоф, заменик претседателот на „Дојче банка“.

ПУШТЕН ВО УПОТРЕБА ВТОРИОТ БТО-СИСТЕМ ВО РУДНИКОТ „БРОД-ГНЕОТИНО“

Во површинскиот коп „Брод – Гнеотино“ беше пуштен во работа вториот БТО – систем. По престанувањето со работа во рудникот „Суводол“, БТО-системот беше префрлен во Брод – Гнеотино. Сите ремонтни зафати на БТО-системот се завршени: целосна репара-

ција на багерот СРс – 2000, одлагачот ЗП – 6600 и три погонски станици со три транспортери (етажен ЕТЈ, извозен ИТЈ и одложен ОТ). Репарацијата е целосна во електроделовите (кабини, ВН електромотори, електростројки, кабли). Во машинскиот дел се репарирани редукторите, поставени се нови понтони, чланци, ролни. Одделението за вулканизација намести комплетно нови гумени ленти на сите три транспортери, така што БТО-системот е целосно подготвен за работа. Во моментот се работи на доекипирање на тимовите по погонски станици, се обучуваат ракувачи, бравари, се доопремуваат просториите за вработените, а се очекува наскоро да биде готов пристапниот пат до рудникот „Брод – Гнеотино“, со

што ќе се олесни транспортот на вработените со директен автобуски превоз. Новиот БТО – систем, од технолошки аспект е идентичен со првиот БТО – систем (багер СРс-2000, три транспортери ЕТЈ, ИТЈ, ОТ, одлагач ЗП 6600). Месечниот капацитет на производство на вториот БТО-систем ќе изнесува од 600 до 850 000 метри кубни јаловина, многу побрзо ќе се стигнува до откривката и ќе се отвори нов фронт за копање на јаглен. Покрај овој систем, во моментот во Брод – Гнеотино, функционира и помошен систем составен од два багера дреглери, ЕС6/45 и ЕС 10/70, кои помагаат за отстранување на делот од јаловината кој што неможе да се отстрани со овие два БТО – системи. Првиот багер – дреглер е во Брод – Гнеотино од отворањето на рудникот, а другиот дојде заедно со новиот БТО – систем, од рудникот „Суводол“. Истите беа транспортирани околу десет километри по новата патека, која во поголем дел ќе се користи за новите транспортери од главниот транспортен систем ГТС, за транспорт на јаглен од рудникот „Брод – Гнеотино“ до депонијата на РЕК „Битола“. Наскоро се очекува камионскиот превоз на јаглен во „Брод – Гнеотино“ да биде заменет со пренос преку главниот транспортен систем.

Б. Пеповска

ДЕСЕТ КОМПАНИИ СЕ ПРЕТКВАЛИФИКУВАА НА ТЕНДЕРОТ ЗА ИЗГРАДБА НА ХИДРОЦЕНТРАЛИТЕ „ЧЕБРЕН“ И „ГАЛИШТЕ“

Вратите на производствените единици на компанијата и во иднина ќе бидат отворени за сите студенти кои ќе одлучат својата задолжителна практична обука да ја извршуваат во дирекцијата во Скопје, или во некоја од подружниците на компанијата ширум Републиката

влегува во проектот. Целиот проект се очекува да чини од 600 до 700 милиони евра. Министерот за економија Фатмир Бесими прецизира дека на тендерот се квалификувале „АС Електрик“ од Велика Британија, „Едисон“ од Италија, „Енергопро“ од Чешка, „ЕВН АГ“ од Австрија, „ППЦ“ од Грција, „Шрабак“ Австрија, како и конзорциумите „ЦВЕ - ЦТГ - ПЦ од Кина“, „Ланко Индија и Комито Кореја и КХМП од Кореја“, „Косек од Кореја и Дајлинг Индустириал од Кореја“, „Пор Австрија и Ланц Серкјум од Исланд“. - Овие компании до 29 јули годинава треба да ги достават понудите за изградба и Македонија да го добие најголемиот енергетски проект до сега - рече Бесими. Генералниот директор на АД ЕЛЕМ д-р Влатко Чингоски истакна дека изградбата на хидроцентралите „Чебрењ“ и „Галиште“ е од исклучителна важност за електроенергетскиот систем на Македонија бидејќи со нивната изградба ќе се затвори процесот за енергетско искористување на Црна Река. - Сметам дека овие 10 претквалификувани компании со своето досегашно работење, со искуството во оваа област, како и со нивната економска моќ претставуваат добар почеток за избор на најповолен концесионер кој заедно со ЕЛЕМ во наредните седум години прво ќе пристапи кон изградбата на ХЕЦ „Чебрењ“, а потоа и на „Галиште“ и со тоа ќе го заокружи целиот потенцијал за производство на електрична енергија од Црна Река, рече д-р Чингоски.

о избор на концесионерот за електроенергетскиот систем на Македонија бидејќи со нивната изградба ќе се затвори процесот за енергетско искористување на Црна Река. - Сметам дека овие 10 претквалификувани компании со своето досегашно работење, со искуството во оваа област, како и со нивната економска моќ претставуваат добар почеток за избор на најповолен концесионер кој заедно со ЕЛЕМ во наредните седум години прво ќе пристапи кон изградбата на ХЕЦ „Чебрењ“, а потоа и на „Галиште“ и со тоа ќе го заокружи целиот потенцијал за производство на електрична енергија од Црна Река, рече д-р Чингоски.

годината треба да ги достават своите понуди за изградба на хидроцентралите по пат на јавно-приватно партнерство заедно со АД „Електрани на Македонија“. - Владата на последната седница го усвои извештајот на комисијата за избор на концесионер за изградба на хидроцентрали на реката Црна, од 16 компании кои имаа поднесено документација за претквалификација 10 ги исполнуваат условите. Владата го усвои извештајот со што успешно заврши првата фаза на претквалификација и започнува

за проектот и одлуката да се ангажира ИФЦ како консултант и да се повтори постапката била исправна. Зголемениот интерес, нагласи, се должи на квалитетниот консултант и активниот однос во процесот на регрутирање на компании. Вицепремиерот очекува кон крајот на јули успешно да заврши и втората фаза и да се избере концесионер кој заедно со ЕЛЕМ ќе ги изгради хидроцентралите „Чебрењ“ и „Галиште“ и ќе оперира со нив заедно со ХЕЦ „Тиквеш“ со која ЕЛЕМ

ПРОИЗВОДСТВОТО ВО ПРВИОТ КВАРТАЛ НАТФРЛЕНО ЗА ПОВЕЌЕ ОД 7 %

АД „Електрани на Македонија“ заклучно со првата недела на април испорачаа над 2.013 GWh електрична енергија во електроенергетскиот систем на Република Македонија, што претставува реализација на една третина од планираното производство согласно енергетскиот биланс за годинава. Со завршувањето на првиот квартал од 2011 година, регистрирано е натфлување на производството во однос на билансот за 7 проценти.

Така, хидроелектраните заедно произведоа повеќе од 479 GWh електрична енер-

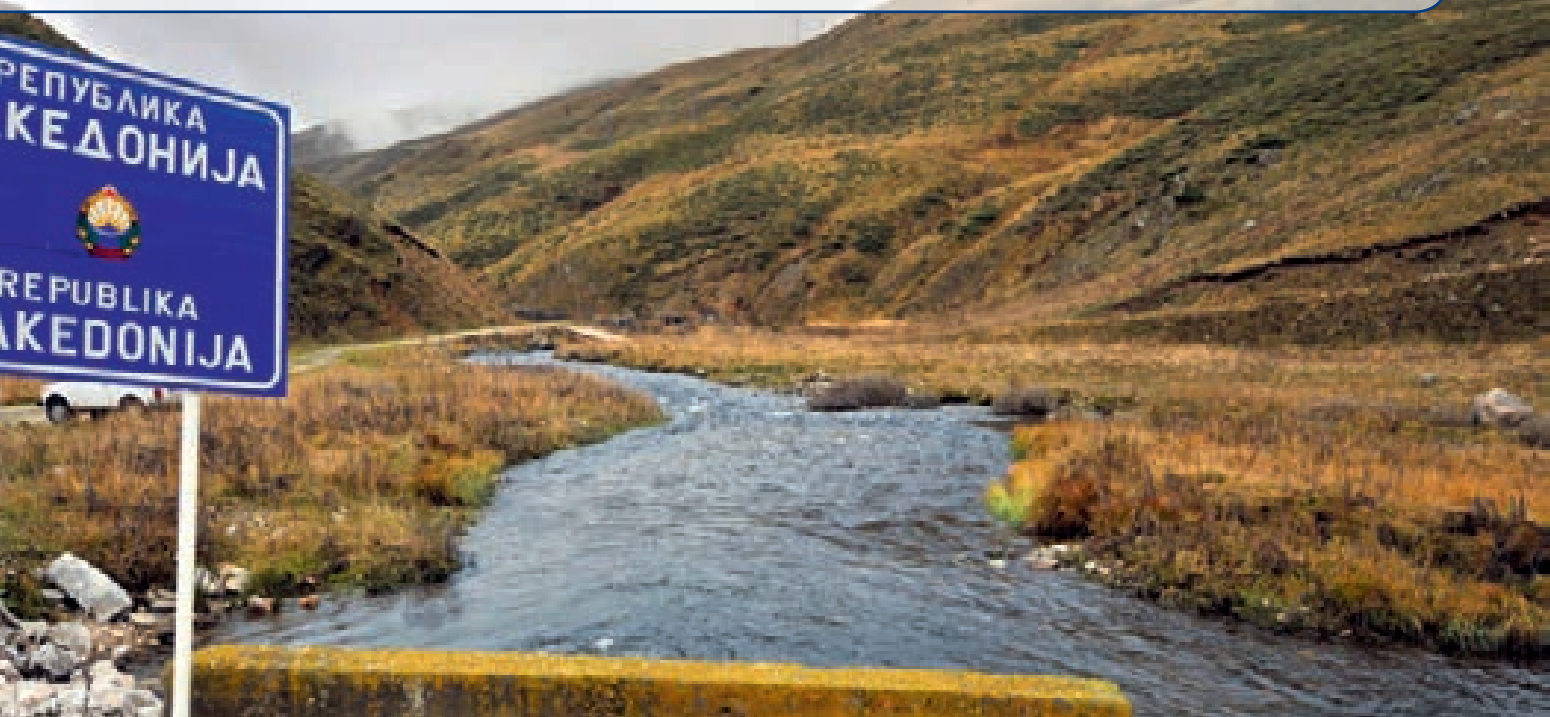
гија или 18,35 проценти повеќе од планираното согласно енергетскиот биланс за овој период од годината. После само изминати три месеци од 2011 година, реализирани се 40 проценти од хидропроизводството предвидено за целата тековна година. И термоелектраните „Битола“ и „Осломеј“ во првиот квартал од оваа година, планираното производство од 1.468 GWh електрична енергија го натфрлија за 4,48 проценти, односно произведоа повеќе од 1.534 GWh електрична енергија што претставува 31,5 проценти од вкупното производство пла-

нирано за оваа година. Кај ТЕ „Битола“ е регистрирано натфлување на производството за 4,6 проценти, додека ТЕ „Осломеј“ испорачал 4 проценти повеќе во однос на планираното.

Натфлувањето на планираното производство на електрична енергија кај сите термо и хидроелектрани на АД ЕЛЕМ е резултат на оптималното управување со капацитетите, добрата хидролошка состојба, техничката кондиција, солидната погонска подготвеност на објектите и квалитетно извршените ремонтни зафати на термоблоковите.

ЈАВНА РАСПРАВА ЗА „ЛУКОВО ПОЛЕ“

ЌЕ БИДАТ ИСПОЧИТУВАНИ НАЈСТРОГИТЕ МЕЃУНАРОДНИ КРИТЕРИУМИ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

„Електрани на Македонија“, организираа јавна расправа за проектот „Луково Поле“. На расправата учествуваа заинтересирани државни институции, невладини организации и претставници од Националниот парк „Маврово“. Се дискутираше за нацртот на проектната задача, се разгледуваа забелешките, добиените сугестии и предлозите. „Работата на ваков проект претставува сложена и специфична задача, треба да се идентификуваат значајни аспекти и целосно да се активираат расположливите потенцијали“ истакна во своето воведно обраќање Игор Николов, одговорен инженер во Секторот за развој и инвестиции. Тој ги запозна присутните дека со проектот „Луково Поле“ ќе се обезбеди стабилен, домашен производствен капацитет со прифатлива цена на електрична енергија, која нема да биде зависна од цената на електричната енергија на берза. Значајни придобивки од проектот ќе бидат обезбедувањето на дополнително годишно производство на електрична енергија од 159 GWh, намалена емисија на CO₂, зголемена искористеност на водите, тргување со ЦЕР-овите и други. Годишниот приход од продажба на електрична енергија би бил

околу 8.7 милиони евра, а од продажба на ЦЕР-овите приближно 1,4 милиони евра, или вкупен годишен приход за ЕЛЕМ од околу 10 милиони евра. Системот ќе биде надоградба на постојниот Мавровски систем и акумулацијата „Луково Поле“ и ќе се наоѓа над Мавровско Езеро. Проектирано е инвестицијата да биде 62 милиона евра, од кои кредит од Светска банка се 52.9 милиона, а сопствени средства на ЕЛЕМ 9.3 милиона евра. Периодот на градба се предвидува да трае околу 4 години. Расправата во овој момент е концентрирана на изработка на солидна проектна задача за консултантите кои ќе ја работат студијата за животна средина што ќе вклучи идентификација на сите клучни прашања и проблеми, потенцијални промени и ревизии на предложена работна програма. Студијата за влијанието врз животната средина треба да ги задоволи барањата на Светска банка бидејќи проектот е во рамки на Национален парк и мора да се применуваат најстроги критериуми за заштита на животната средина. Јавната расправа беше спроведена на начин кој овозможи поголем број учесници да ги изнесат своите ставови и препораки за работната верзија на проектот

„Луково Поле“. Учесниците во дискусијата го истакнаа значењето на овој проект што е од голем интерес и за енергетскиот систем на Република Македонија и за општините Ростуше и Маврово. За Општината е важно дека ќе има нови вработувања, дека ќе се подобрат патиштата и електричната мрежа. Дел од дискусантите го споменаа големото значењето на Кораб и водопадот Пројфел, како и просторот околу с. Жужње, и се заложиле за почитување на стандардите на Светска банка за заштита на животната средина, што дополнително ги засилува гаранциите дека проектот ќе се спроведува по најстроги критериуми за животна средина. На јавната расправа се дискутираше и за водите што ќе се зафатат со браната „Луково Поле“, се појасни дека токму оние што се прелеваат и предизвикуваат негативни ефекти, штети и поплави, а не ги зафаќаат биолошките минимуми, ќе ги утврди еколошката студија. Ова е почетен проектен извештај што ќе вклучи идентификација на сите клучни прашања и проблеми, потенцијални промени и ревизии на предложената работна програма.

B.M.

ПОЧНАА ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ „ЛУКОВО ПОЛЕ“

АД „Електрани на Македонија“ склучи договор за заем со Светска банка во износ од 2,24 милиони евра, средства што ќе бидат наменети за реализација на активности пред почетокот на изградбата на акумулацијата „Луково Поле“. Финансиите потребни за подготвителните работи поврзани со проектот се проценети на 3.4 милиони евра, со што остатокот од околу 1.16 милиони евра ќе го обезбеди АД ЕЛЕМ од сопствени средства. Во согласност со динамиката за реализација на проектот, во рок од една година ќе се изготви студија за животна средина според највисоки меѓународни стандарди, ќе бидат спроведени дополнителни геолошки истражувања на теренот, ќе се ангажираат инженеринг консултанти кои треба да ги ажурираат проектите и да ја подготват тендерската документација, а ќе се формира и панел од експерти за сигурност на брани и панел од експерти за животна средина и социјални ефекти. АД ЕЛЕМ и Светска банка посебно внимание ќе посветат на изработката на студијата за животна средина и планот за управување со животната средина со оглед на тоа што акумулацијата ќе се гради на локација во еколошки чувствително подрачје. По завршувањето на подготвителната фаза, кон средината на наредната година е предвидено да почнат главните градежни работи и изградбата, која се очекува да заврши до крајот на 2016 година. Со „Луково Поле“ ќе се обезбеди стабилен домашен капацитет со прифатлива цена на електрична енергија, која нема да биде зависна од цената на електричната енергија на берза. Значајни придобивки од Проектот ќе бидат обезбедувањето на дополнително годишно производство на електрична енергија од 159 GWh, зголемување на инсталираниот хидрокапацитет на АД ЕЛЕМ, регулација и управување со водите, потенцијал за развој на туризмот, како и за остварување на стратешките определби за намалување на емисиите на јаглерод диоксид и исполнување на обврската на Република Македонија за производство на електрична енергија од обновливи извори. Системот ќе биде надоградба на постојниот систем Мавровски хидроелектрани.

ЗАПОЧНА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПРОЕКТОТ ВЕТЕРЕН ПАРК „БОГДАНЦИ“

АД „Електрани на Македонија“ во соработка со реномираната германска консултантска куќа „Фихтнер“ започна со реализација на активности за изградба на проектот парк на ветерни електрани „Богданци“. Согласно предвидената динамика, активностите ќе се спроведат во рок од 20 месеци, а ќе започнат со изработка на тендер за набавка на опрема, изградба на пристапни патишта, трафостаница и приклучок на мрежа. Компанијата „Фихтнер“ ќе биде партнер консултант на АД ЕЛЕМ до целосно завршување на изградбата на паркот на ветерни електрани. Покрај подготовката на тендерската документација, консултантот ќе подготви основен проект, ќе биде надзор на градежните работи, на испораката и монтажата на опремата, како и на вклучувањето на објектот во електроенергетскиот систем на Република Македонија, а ќе врши и регистрација на сертификати за механизмот за чист развој. Средствата за реализација на овие активности во износ од 1,2 милион евра се дел од кредитот обезбеден од германската КФВ Банка. За проектот вреден вкупно 55 милиони евра, германската КФВ Банка обезбеди 32,9 милиони евра, а останатите 22,6 милиони ќе ги обезбеди АД ЕЛЕМ од сопствени средства.

Во ПВЕ „Богданци“, на 29 хектари ќе се постават 15 до 18 ветерници, секоја со инсталирана моќност од 2 до 3 мегавати. -Целта е искористување на обновливите извори енергија при производство на струја, намалување на емисијата на стакленички гасови, но и намалување на увозната зависност на

Македонија од електрична енергија - истакна д-р Влатко Чингоски, генерален директор на АД ЕЛЕМ. Начинот и изворите на средства со кои се планира да се отплаќа долгот, ЕЛЕМ ќе ги обезбеди од пласманот на произведената електрична енергија во ветерниот парк. -АД ЕЛЕМ од проектот очекува и придобивки од макроекономски аспект. Активностите воедно ќе бидат и позитивен сигнал за сите домашни и странски инвеститори заинтересирани да вложат во вакви или слични еколошко-прифатливи енергетски капацитети во Македонија - посочи д-р Чингоски. Изградбата на ветерниот парк е во насока и на ЕУ препораките, 20 отсто од електричната енергија да се произведува од обновливи извори. д-р Чингоски ја истакна силната поддршка и соработка што АД ЕЛЕМ ја има со Министерството за финансии и останатите владини институции во насока на побрзо и финансиски оптимално реализирање на инвестициски зафати. Вкупното производство на паркот на ветерни електрани „Богданци“ ќе биде 100 гигават часови годишно, а инсталираната моќност во првата фаза од реализацијата ќе изнесува 37 MW, додека во втората фаза предвидено е да се инсталираат ветерни турбини со кои моќноста на ПВЕ „Богданци“ ќе се зголеми до вкупно 50 мегавати. Целта на овој пилот проект е истиот да ја промовира енергијата на ветерот каковозможен и остварлив извор на електрична енергија во Република Македонија. Со изградбата на ПВЕ „Богданци“, ќе се зголеми уделот на обновливите извори во производството на електрична енергија.

УШТЕ ЕДНА ЗНАЧАЈНА ИНВЕСТИЦИЈА ВО РЕК „БИТОЛА“

ПОЧНА ИЗГРАДБАТА НА ТРАНСПОРТЕН СИСТЕМ

Во РЕК „Битола“ почна со работа и вториот БТО систем во површинскиот коп „Брод – Гнеотино“, а завршена е и првата фаза од модернизацијата и втоматизацијата на агрегатите во термоелектраните „Битола“, проект кој треба да заврши во 2012 година

ГЛАВНИОТ ЗА ЈАГЛЕН

Во присуство на претседателот на Владата на Република Македонија, Никола Груевски, претставници на локалната самоуправа на општините „Битола“, „Новаци“ и „Могила“, амбасадорот на Руската федерација, менаџментот на АД ЕЛЕМ и РЕК „Битола“, беше означен почетокот на изградбата на Главниот транспортен систем за јаглен од површинскиот коп „Брод – Гнеотино“ до површинскиот коп „Суводол“. Истиот ден беше пуштен во функција вториот БТО-систем во површинскиот коп „Брод – Гнеотино“ и беше одбележана првата фаза од модернизацијата и автоматизацијата на термоелектраните „Битола“.

Со овие инвестициски проекти вредни преку 50 милиони евра, обезбедени се неопходните услови за континуирана работа и продолжување на векот на експлоатација на нашиот најголем производител на електрична енергија РЕК „Битола“. Обраќајќи им се на присутните, претседателот на Владата на Република Македонија, потсети на веќе реализираните проекти, кои според него придонесоа за поголема енергетска стабилност и унапредување на енергетскиот систем во државата. „Беше отворена подинската јагленова серија на рудникот „Суводол“, беше набавен и монтиран нов БТО-систем, составен од багер СРс 1050 и одлагач А2РСБ 5500 за кои се вложија 25 милиони евра, се зајакна производствениот процес на површинскиот коп „Брод – Гнеотино“ со два нови багера-дреглајни вредни 4,5 милиони евра, во употреба беше пуштена првата државна когенеративна електрана, почна со работа и новиот Диспечерски центар за планирање, координирање и управување со производството на АД ЕЛЕМ“, истакна Груевски. Владата и понатаму ќе продолжи да работи на обезбедување на стабилна економска иднина на државата, преку инвестирање во проекти кои имаат за цел ревитализација на дотраените енергетски капацитети, пронаоѓање на нови извори на енергија и подобрување на енергетската стабилност на земјата.

На присутните на свеченоста им се обрати и генералниот директор на АД ЕЛЕМ, д-р Влатко Чингоски, кој нагласи дека изградбата на Главниот транспортен систем за јаглен е инвестиција вредна 18,6 милиони евра која ќе придонесе за континуирано снабдување со јаглен на термоелектраните од трите јагленокопи во РЕК „Битола“. Во однос на проектот за модернизација и автоматизација на термоелектраните „Битола“, д-р Чингоски истакна дека тоа значи зголемување на доверливоста на термоелектраните, зголемување на нивната моќност за дополнителни 8,32 мегавати по блок, поголемо производство на електрична енергија од 160 до 200 гигават часови на годишно ниво, без зголемување на потрошувачката на јаглен, како и продолжување на експлоатациониот век на енергетските блокови за најмалку 120.000 работни часови. „Модернизацијата на енергетските блокови ќе ги редуцира оперативните трошоци за ремонти и тековно одржување на термоелектраните во наредниот период“, рече д-р Чингоски, додавајќи дека со модернизацијата на термоелектраните имплементиран е и систем за автоматска регулација на производството. Според д-р Чингоски, голема придобивка е пуштањето на вториот БТО-систем во површинскиот коп „Брод – Гнеотино“, се заокружува производствениот процес на овој јагленокоп, кој располага со вкупно 108 милиони тони јаглен од кои за експлоатација се достапни 32 милиони тони, со годишен капацитет на ископ од два милиони тони, за што АД ЕЛЕМ досега има инвестирано над 65,5 милиони евра, од кои 42,8 милиони се сопствени средства додека остатокот е обезбеден преку комерцијални кредити со поволни услови.

Ј. К.

ЕЛЕМ ЈА ИСТРАЖУВА МОЖНОСТА ОД ИСКОРИСТУВАЊЕ НА СОНЧЕВАТА ЕНЕРГИЈА

Инвестициската вредност на проектот „Соларна електрана Суводол“ е проценета на 225 милиона евра, а изработката на студијата за нејзина евентуална изградба е планирано да трае од 12 до 18 месеци. Со овој проект ЕЛЕМ ќе учествува со производство на 104 милиони киловат- часови чиста соларна енергија

Обновливите извори на енергија се многу важен дел од развојно-инвестициската стратегија на АД „Електрани на Македонија“. Географската позиција на нашата земја со висок процент на сончеви денови во годината овозможува ефикасно искористување на сончевата енергија.

Француската инженерска компанија „Согреах консултантс-карбониум“ ја даде својата поддршка за финансирање на пилот-проектот „Соларна електрана во Суводол“. Целта на одобриениот грант со износ од половина милион евра обезбеден од француската влада, е да се изработи физибилити студија што ќе ги предвиди најдобрите варијанти за изградба на соларна електрана, автономна или хибридна варијанта, како и одредување на најдобра местоположба за електраната. Основна дилема е дали ќе се гради соларна централа за директно производство на струја, или пак објект за дозагревање на топлата вода во трите блока на РЕК „Битола“.

Ќе се определат и условите за финансирање преку јавно приватно партнерство,

заеднички вложувања со ЕЛЕМ, како и различните можности за експлоатација.

„Според нашите прелиминарни анализи, би можело 20-25% од сегашната потрошувачка на јаглен во термоелектраната „Битола“ да се замени со соларна енергија. На тој начин, најголемата придобивка, покрај намалување на ЦО2 емисиите, е продолжување на животниот век на термоелектраната, - изјави д-р Влатко Чингоски, директор на ЕЛЕМ.

Инвестициската вредност на проектот „Соларна електрана Суводол“ е проценета на 225 милиони евра, а периодот за подготовка на студијата се очекува да трае од 12 до 18 месеци. Со овој проект АД ЕЛЕМ ќе учествува со производство на 104 милиони KWh годишно чиста соларна енергија. Соларната електрана ќе придонесе за заштита на околината, со годишно анулирање на емисија од 94 милиони килограми ЦО2.

Лорент Пејрес, претставникот на „Согреах“, изјави дека голем број експерти ќе прибираат информации пред да почнат

подготовките. „Би кажал 225 милиони за 50 мегавати, меѓутоа уште еднаш ќе повторам дека се ќе зависи од техничкиот избор т.е. дали ќе биде избрана хибридна централа, но ако се одберат други опции тогаш навистина тоа ќе подлежи на подетална анализа“ изјави Лорето Пејрес, претставник на Согреа, Франција. Амбасадорот на Р.Франција во земјава, Жаб Клод — Шлумберже, информираше дека грантот од половина милион евра го доделува француското министерство за економија и финансии.

„Франција ја поддржува Македонија на патот кон нејзино приближување кон ЕУ“, рече Шлумберже, кој потсети дека сличен проект со ЕЛЕМ имале во 2004 година за трансформација на неготинската електрична централа во гасна. АД ЕЛЕМ останува фокусиран на развојот на ветерни и на соларни енергетски извори, и ќе продолжи да ги стимулира обновливите извори на електрична енергија.

В.М.

СОВРЕМЕН МИКРОСКОП ЗА КЛИНИКАТА ЗА УВО, НОС И ГРЛО

Современ микроскоп кој е врв во оптичката хирургија во светот и го користат сите светски клиници доби Универзитетската клиника за уво, нос и грло во Скопје. Станува збор за донација на АД ЕЛЕМ вредна на 4 милиони денари.

- Микроскопот е составен дел на сите светски клиници. На него веќе го надградивме конференцискиот дел. Со него дојдоа и основните аксесори. Во овој момент клиниката првпат има своја оперативна датотека. Тоа значи дека секоја операција ќе биде снимена на неговиот хард диск и ќе може натаму да ни послужи за едукација и тренинг. Ова е прва голема и значајна донација и во оваа прилика се заблагодарувам на генералниот директор на АД ЕЛЕМ, г. Влатко Чингоски и на Управниот одбор на компанијата што имаа чувство да помогнат во ова осовременување на Клиниката за уво, нос и грло - рече директорот на Клиниката, проф.д-р Никола Николовски.

- Интервенциите со овој лазер се сведени на голема прецизност. Улогата на хирургот е да ги даде координатите.

Во изминатите 10 дена со микроскопот се извршени над 20 интервенции, посочи проф.д-р Николовски. Според Николовски, донацијата од АД ЕЛЕМ значително ќе го подобри квалитетот при третирањето на пациентите. Генералниот директор на АД ЕЛЕМ, д-р Влатко Чингоски од името на Управниот одбор на компанијата рече дека овој инструментариум ќе овозможи унапредување на здравствените услуги.

- АД „Електрони на Македонија“, спроведувајќи ја доследно усвоената Декларација за општествена одговорност, во рамките на своите можности несебично помага во развојот на општествените дејности како неопходен предуслов за раст и развој на државата, како и за подобрување на квалитетот на живеење на сите граѓани и унапредување на животната средина. Секако, во нашата благородна мисија да бидеме дел од унапредувањето на здравството во Република Македонија, неодминливо е и нашетомагање на проекти од оваа дејност - рече д-р Чингоски. АД ЕЛЕМ, од областа на здравството финансиски

ОТВОРЕНА МУЗЕЈСКА ПОСТАВКА ВО УНИВЕРЗИТЕТСКАТА БИБЛИОТЕКА ВО БИТОЛА

АД ЕЛЕМ годинава повторно го помогна Битолскиот регион со средства во износ од 6.470.000 денари, кои ќе бидат наменети за развој и унапредување на повеќе значајни дејности во општествениот и цивилниот сектор.

Само за развој на култура и уметност во Битолскиот регион годинава издвоени се 1.450.000 денари од кои 250 илјади денари, пред околу два месеци се распределени на сметка на меѓународната манифестација „Мал Монмартр“ - Битола, 600 илјади денари за осветлување на НУ Центар за култура Битола, и 600 илјади денари за нова музејска библиотечна поставка во НУ Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ во Битола, која деновиве беше свечено отворена за граѓаните.

- Она што сакам да го истакнам е дека Библиотеката, како ризница на знаење, е фундамент на секоја култура, а читањето

книги е основа на секое образование. Ако се земе во предвид дека нашиот град е лулка на образованието и културата, потребата од информации во Библиотеката каква што е оваа која се реализира со донација на АД ЕЛЕМ, се повеќе од неопходни. Овој музеј има голема историска вредност и е од национално значање. АД ЕЛЕМ ќе продолжи да помага вакви проекти бидејќи општествената одговорност ја третираме како доблест и традиција. И во иднина ќе продолжиме со финансиска поддршка на проекти од областа на културата, спортот и други дејности, истакна директорот на РЕК „Битола“ Мирко Ристевски

На свеченоста по повод отворањето на овој музеј во рамките на Библиотеката беше истакнато дека првата библиотека на Балканот била отворена во Битола, во 1434 година од страна на Османлиските власти, а во овој град било отворено и првото читалиште и пр-

даде поддршка во реконструкцијата на одделот за педијатрија при Општата болница во Велес, потоа во реновирањето на Диспечерскиот центар за итна помош при Здравствениот дом во Битола, како и на обезбедување на дел за нова опрема во Универзитетската клиника за радиологија во Скопје. Грижата за општеството и неговото континуирано унапредување и во иднина ќе продолжи да биде дел од деловната политика на компанијата.

вата компјутериизирана е - библиотека.

- Во музејската поставка изложени се низа значајни музејски експонати, најстарите книги од 1879 година, периодични публикации и весници од 1927 година, како и две печатарски машини од кои на едната е отпечатен вториот број на весникот „Нова Македонија“ во 1944 година, додека на другата биле печатени материјали за АСНОМ, подвлече директорот на оваа национална установа Науме Ѓоргиевски

АД ЕЛЕМ, и натаму ќе продолжи да го помага општеството, во согласност со своите можности, а по квалитетен живот на граѓаните и негово континуирано унапредување и во иднина ќе продолжи да биде дел од деловната политика на компанијата, во која Битола и Битолскиот регион ќе го имаат заслуженото место.

J.K.

ПРВА МАКЕДОНСКА КОМПАНИЈА СО СВОЈ ШТАНД УЧЕСТВУВАШЕ НА НАЈПРЕСТИЖНИОТ ЕВРОПСКИ САОМ ЗА ЕНЕРГЕТИКА

ЕЛЕМ БЛЕСНА НА „POWER GEN 2011“

Иако ова беше прво учество на македонска компанија, нашата компанија се претстави во одлично издание, а штандот беше еден од најпосетуваните на Саемот

АД Електрани на Македонија – ЕЛЕМ се првиот македонски излагач што се претстави на најголемиот светски саем за енергетика „Пауер Џен“, што од 7-9 јуни годинава, се одржа во Милано, Италија. На 19-то издание на саемот, пред потенцијалните партнери и инвеститори стручен тим на ЕЛЕМ ги претстави потенцијалите и енергетските можности на Република Македонија. Беа презентирани и постојните енергетски проекти меѓу кои и хидроелектраната „Бошков мост“, акумулацијата „Луково поле“ и ветропаркот „Богданци“.

На саемот го претставивме целокупното портфолио од енергетски проекти на „Електрани на Македонија“, а во рамките на конференцискиот дел, е презентирана заедничката студија на д-р Влатко Чинго-

ски, Игор Николов и Илија Андонов Ченто за изградба на седум пумпно-реверзибилни електрани во Македонија.

- Имавме голема чест и задоволство, АД ЕЛЕМ годинава за првпат да учествува на Пауер Џен во Милано. Станува збор за еден од најпознатите светски саеми на енергетика односно место на коешто се собираат сите релевантни, односно значајни производители на енергија, како и компании што произведуваат опрема и ресурси од областа на енергетиката. Досега, како компанија сме учествувале на оваа манифестација, но во својство на посетители, а овојпат имавме свој штанд на којшто се претставивме како компанија која што се занимава со производство на електрична енергија. Исто така, ги претставивме и нашите проекти што во моментот ги

реализираме, како и нашите идни проекти.

- ЕЛЕМ сака да биде присутен онаму каде што се најголемите играчи од областа на енергетиката. На овогодинашниот саем во Милано беа присутни над 800 излагачи од кои дел се компании за производство на електрична енергија како РВЕ, ЕНЕЛ, ЕОН ... Исто така, на саемот беа присутни и компании за производство на опрема за нашите постројки какви што се Алстом, Сименс, Хјундаи и Јокогава, како и компании за ветерници и соларни панели, рече д-р Чингоски.

На саемот беа присутни речиси сите компании, препознатливи брендови од областа на енергетиката меѓу кои и рускиот енергетски гигант Газпром како и Силовије машини, компанија која работи на модернизацијата на РЕК „Битола“.

- Во Милано бевме присутни за да покажеме дека сме во оваа индустрија и дека работиме напорно, да ги промовираме нашите проекти и идните насоки и правци на развој на компанијата со цел да ги привлечеме потенцијалните партнери и инвеститори да дојдат во Македонија и да соработуваат со нас – изјави д-р Чингоски, притоа нагласувајќи дека на тој начин АД ЕЛЕМ има намера да покаже дека кај нас има простор за развој на енергетиката, не само од локален, туку и од регионален аспект.

Доказ за тоа, прецизира, се големиот број остварени средби на штандот на ЕЛЕМ и презентирањето на студијата за пумпно-реверзибилни електрани во Македонија на конференцијата за обновливи извори на енергија во рамките на саемот.

- Пумпно-реверзибилните електрани имаат голема перспектива и многу компании се заинтересирани за нив бидејќи претставуваат еден од можните начини за балансирање и подобрување на стабилноста на системите, особено со појавата на стохастичните (непредвидливи) извори на енергија како ветерните електрани, малите ХЕ и соларните електрани, истакна д-р Чингоски.

Тој рече дека студијата покажува оти во Македонија постои можност во догледен период на дури седум локации да се изградат пумпно-реверзибилни електрани и оти тоа е насоката во која треба ЕЛЕМ да продолжи да работи.

Трудот за изградба на реверзибилни хидроелектрани предизвика огромен интерес

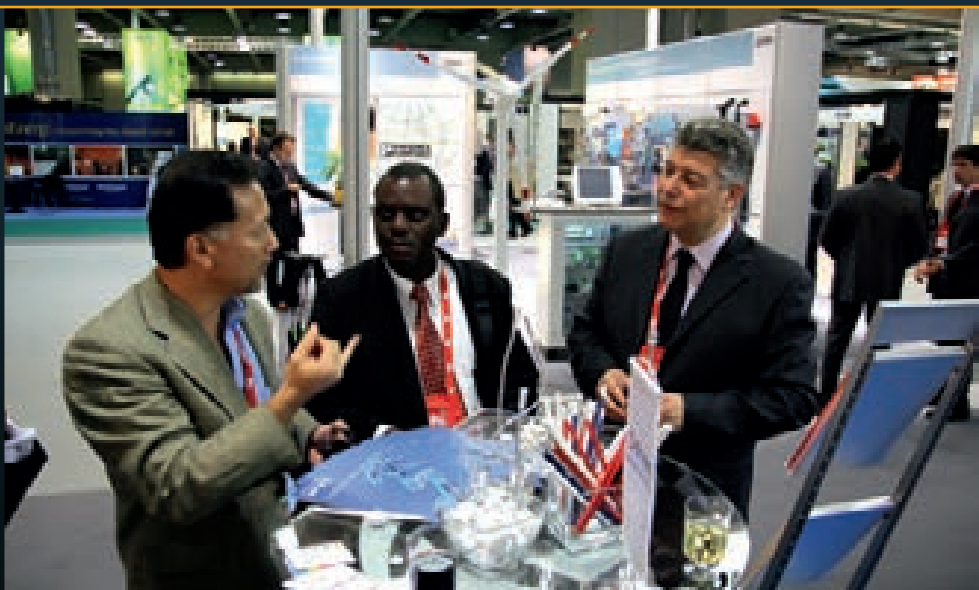
Македонија годишно може да заработува по 30 милиони евра од увоз и извоз на електрична енергија доколку се изградат пумпно-реверзибилните хидроцентрали Чебрени и Ташмаруниште. Ова беше истакнато на презентацијата на заедничкиот труд на д-р Влатко Чингоски, Игор Николов и на Илија Андонов Ченто за изградба на пумпно-реверзибилни хидроелектрани на седум локации во Македонија реализиран од стручниот тим на ЕЛЕМ што беше претставен на конференцијата за обновливи извори на енергија во рамките на „Пауер Џен“ саемот за енергетика во Милано.

- Нашата првична анализа покажува дека со изградбата на Чебрени и Ташмаруниште интересот на државата би бил 30 милиони евра од увоз и извоз на електрична енергија. Електраните би увезувале енергија по цена од 35 евра за мегават час, а би извезувале за 65 евра. Се создава разлика која е огромна бидејќи повратната енергија чини многу повеќе од базната, изјави Игор Николов од ЕЛЕМ, по презентацијата.

Тој посочи дека Чебрени би одговарала за регионалните потреби за балансирање на енергија, а Ташмаруниште би ги задоволрила македонските потреби.

- Ташмаруниште би можела да се гради во фази бидејќи е предвидено да има три агрегати со капацитет по 75 мегавати или вкупно 225 мегавати. Таа би можела да обезбеди енергија во време на високата побарувачка на конзумот, но би била многу значајна во ноќните часови за преземање на вишокот на енергија од термоелектраните, нагласи Николов.

За тоа да се реализира, посочи Николов, неопходно е до 2015 година да се либерализира пазарот за да можат електраните да работат на слободен пазар, да се направат напори за побрза изградба на пумпно-реверзибилните хидроелектрани и да се подобрат интерконекциите со соседните земји за да се стекне Македонија со многу поголеми капацитети за трговија со електрична енергија со околните земји.

Д-р Чингоски задоволен од претставувањето на саемот за енергетика во Милано

Генералниот директор на ЕЛЕМ д-р Влатко Чингоски е задоволен од тридневното претставување на компанијата на најголемиот саем за енергетика во светски рамки „Пауер Џен“ во Милано, Италија.

- Моите очекувања се остварија. Нашиот штанд беше меѓу најпосетените и имаше многу заинтересирани производители на опрема, но и партнери за соработка во делот на инвестиции и соработка на глобално и регионално ниво. Посебен интерес за соработка има од околните земји Турција, Грција и Италија, изјави д-р Чингоски.

Во Милано се остварени средби со повеќе компании кои се веќе присутни во Македонија, како и со фирми кои би сакале да бидат присутни кај нас.

- Посебно би сакал да ги истакнам средбите со Силовие машини кои работат на модернизацијата на РЕК Битола, со Сименс, Јокогава и со Атомэнергомаш, компанија заинтересирана за модернизација на бојлерите која е едно до претквалификуваните на тендерот. Остваривме комуникација и со повеќе компании за производство на опрема за ветерници, бидејќи ветропаркот Богданци е многу интересен за нив, рече д-р Чингоски.

ИНТЕНЗИВНО ТЕЧАТ ГРАДЕЖНИТЕ РАБОТИ НА ХЕЦ „СВЕТА ПЕТКА“

Моментно на објектот „Св.Петка“ се изведуваат градежни работи, брзо и ефикасно, со задоволителна динамика. Во тек е изградбата на телото на браната со квалитетен бетон, браната ќе биде лачна, со двојна закривеност, со висина од 64м

На ХЕЦ „Св. Петка“ континуирано и динамично се одвиваат градежни работи. Главен изведувач на изградбата е словенечката компанија „Рико“ која работи по принципот клуч на рака. Со изградбата на ХЕЦ „Св.Петка“ ќе се заокружи проектот за изградба на трите каскадни хидроцентрали на реката Треска заедно со ХЕЦ „Матка“ и ХЕЦ „Козјак“. „Св. Петка“ ќе работи како акумулациона хидроцентрала користејќи ги истечните води на Козјак и со неа максимално ќе биде искористен водниот потенцијал на реката Треска.

Со изградбата на електраната, македонскиот електроенергетски систем ќе добие дополнителни 66 гигават-часа електрична енергија, а објектот е планирано да има инсталирана моќност од 36,4 MW. Моментно на објектот „Св.Петка“ се изведуваат градежни работи, брзо и ефикасно, со задоволителна динамика за да се постигне соодветен квалитет. Во тек е изградбата на

телото на браната со квалитетен бетон. Браната ќе биде лачна, со двојна закривеност, со висина од 64м, со должина на круната од 118м, ниво на круна на 364 мнв и со вкупен волумен на браната 29.000 м3 бетон. Предвидено е акумулацијата да покрива површина од 0,54 (км)2 на минимално работно ниво од 355 мнв, и максимална површина од 0,62 (км)2 на максимално работно ниво од 357,3 мнв. Вкупниот волумен е 9.100.000 м3, со корисен волумен од 1.100.000 м3. Должината на акумулацијата е предвидено да биде 11 км по должина на реката Треска. Ќе бидат инсталирани две франсис турбини, секоја со моќност од 18,2 MW. Проектираниот протек низ турбините ќе биде 2 x 50 m 3/s.

Како енергетски објект ХЕЦ „Св. Петка“ ќе работи како хидроелектрана која ќе ги преработува истечните води на ХЕЦ „Козјак“ кои во тек на денот ќе бидат пререгулирани и максимално изедначени според барања-

та на останатите водокорисници низводно од ХЕЦ „Матка“. Работите на монтажа на доводните цевководи низ телото на браната и низ машинската зграда се во завршна фаза. Паралелно со изградбата на телото на браната се одвиваат градежно-монтажни работи и на другите објекти од ХЕЦ „Св.Петка“: машинската зграда, одводната вада, инјекциони работи, стабилизација на косини и слично. Монтажата на електромашинската опрема во машинската зграда се одвива со зголемена динамика, а досега се монтирани двете дифузорски колена, двете спирални кукишта заедно со статорските прстени, како и поголем дел од цевните инсталации за разладна вода и дренажа. Со паралелна работа на ХЕЦ „Козјак“ и ХЕЦ „Св. Петка“ ќе се добие дополнителна расположлива моќност од 110 MW во електроенергетскиот систем.

В.М.

СЛОВЕНЕЧКИОТ МИНИСТЕР ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ ВО ПОСЕТА НА ХЕЦ „СВ.ПЕТКА“

Во рамките на официјалната посета на Република Македонија, словенечкиот министер за надворешни работи г.Самуел Жбогар, придружуван од генералниот директор на АД „Електрани на Македонија“ д-р Влатко Чингоски и г. Јанез Шкрабец, главен извршен директор на словенечката компанија „Рико“ ја посетија хидроелектраната во изградба „Света Петка“. По обиколката на градилиштето, беше констатирано дека изведбата на капацитетот чиј главен изведувач е словенечката компанија „РИКО“ е во напредна фаза и дека согласно динамиката на реализација на предвидените активности, се очекува ХЕЦ „Св.Петка“, да биде завршена и ставена во функција до крајот на годинава.ХЕ „Св. Петка“ е алката која недостасува за оптимално искористување на хидропотенцијалот на реката Треска. Со паралелна работа на ХЕ „Козјак“ и ХЕ „Св. Петка“ ќе се добие дополнителна расположлива моќност од 110 MW во електроенергетскиот систем. АД ЕЛЕМ како инвеститор на хидроелектраната со предвидена инсталирана моќност од 36,4 MW минатата година реализира инвестициски активности во износ од околу 6 милиони евра.

ПРОЕКТ „РЕВИТАЛИЗАЦИЈА НА ШЕСТ ХИДРОЕЛЕКТРАНИ“

ЌЕ СЕ ЗГОЛЕМИ ЕФИКАСНОСТА НА ТУРБИНИТЕ И ПРОИЗВОДСТВОТО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Проектот за ревитализација на хидроелектраните значи зголемување на ефикасноста на турбините и производство на максимална количина на енергија од расположливите количини на вода

Проектот „Ревитализација на шесте хидроелектрани“ вклучува подобрување на ефикасноста и значителен пораст на производството на електрична енергија од ревитализираните хидроелектрани. Проектот вклучува рехабилитација и надградба на четирите хидроелектрани „Врбен“, „Равен“, „Вруток“ и „Шпилје“. Активностите предвидени со овој проект, претставуваат надолжување и продолжување на активностите од претходниот проект за ревитализација кој беше имплементиран во периодот од 1998 до 2005 година. Проектот вреди 32 милиони евра. Финансирањето е од сопствени средства на АД ЕЛЕМ и заем од КФВ банка. Проектот „Ревитализација

на шест хидроелектрани“ нуди бројни одржливи бенефиции за Македонија. Со проектот ќе се зголеми расположливиот капацитет за производство на електрична енергија, ќе се подобри ефикасноста, а со тоа ќе се намалат загубите на вода и енергија, ќе се заштедат трошоците за одржување, ќе се обезбеди поголема сигурност и постојаност во напојувањето и ќе се овозможи поголема безбедност на браната на хидроелектраните. Подобрувањето на ефикасноста на хидроелектраните, значи дополнителна енергија и намалување на загубите. Очекуваната дополнителна годишна инсталирана моќност на системот е проценета на 18.3 MW, а дополнителното производство

по рехабилитацијата на 50 GWh. Со имплементацијата на проектот ќе се избегне 45.000 тони емисија на CO₂. Проектот ќе се реализира во период од две години, од 2011 до 2013 година. Ревитализацијата ја опфаќа електричната, хидромеханичката опрема и градежните работи на четирите хидроелектрани „Врбен“, „Равен“, „Вруток“ и „Шпилје“. Проектот вклучува и надгледување на браната и инструменталниот систем на секоја хидроелектрана одделно, а со овие активности ќе бидат опфатени и „Глобочица“ и „Тиквеш“.

Проектот ќе се одвива во три фази. Првата фаза опфаќа: замена на електричната опрема, надгледување на браната и инструментализација, замена на електричната опрема на „Вруток“ и „Равен“. Во втората фаза ќе се замени хидромеханичката опрема на ХЕЦ „Вруток“, ХЕЦ „Равен“ и ХЕЦ „Врбен“. Третата фаза ги опфаќа сите градежни работи поврзани со ХЕЦ „Вруток“ и ХЕЦ „Шпилје“.

Проектот „Ревитализација на шест хидроелектрани“ ќе овозможи зголемување на сигурноста за снабдување со енергија, зголемување на можноста ревитализираните хидроелектрични центри да обезбедуваат електрична енергија во време на максимална потрошувачка, како и регулација на фреквенцијата. Проектот ќе ја намали зависноста на Македонија од увезените фосилни горива, и ќе има позитивно влијание на балансот на надворешна трговија на земјата. Проектот за ревитализација на хидроелектраните значи зголемување на ефикасноста на турбините и производство на максимална количина на енергија од расположливите количини на вода.

К.Л.

ИМПЛЕМЕНТИРАН НОВ БИЗНИС ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМ

ЕВРОПСКИ ТРЕНД ВО ДЕЛОВНОТО РАБОТЕЊЕ

Имплементацијата на новиот бизнис информациски систем (САП ЕРП), ќе ги стандардизира, интегрира и автоматизира бизнис процесите во сите подружници на компанијата. Новиот напреден софтвер ќе овозможи побрзо донесување на одлуки и ефикасно организирање на производството и услугите. Бизнис информацискиот систем ќе се имплементира во две фази, во текот на следниве 18 месеци. Во првата фаза, овој софтвер ќе почне да се применува во секторите за: финансии, човечки ресурси, набавки, залихи и магацини, купопродажба на електрична енергија и управување со капитални инвестиции. Во втората фаза, бизнис системот ќе биде воведен во сегментите одржување, финансиски контролинг и документ менаџмент систем, со што целосно ќе бидат опфатени сите постојни деловни единици во компанијата. Инвести-

цијата вредна 4 милиони евра ќе ги овозможи на компанијата поефикасни бизнис процеси низ подружниците, навремени и точни информации на различни нивоа на работењето, усвојување на најдобрите практики во индустријата, оптимизација во користењето на ресурсите, како и целокупно подобрување на бизнис перформансите на компанијата.

- Имплементацијата на еден ваков комплексен систем АД ЕЛЕМ ќе ја спроведе со партнер кој има искуство и капацитет да и помогне на компанијата процесот да се реализира квалитетно и навремено. Проектот ќе го имплементира конзорциумот НЕРАС, составен од реномираните фирми НЕСС (Чешка), РСЦ (Македонија) и Сап Концепт Адвен (Бугарија), избран преку меѓународен тендер. „Конзорциумот НЕРАС, веќе има имплементирано ваков вид на бизнис информациски

системи во Централна и Источна Европа и на Балканскиот регион“ истакна генералниот директор на АД ЕЛЕМ д-р Влатко Чингоски. Со новиот бизнис систем, очекуваме зголемување на ефикасноста на деловните активности, лесна достапност до информациите во компанијата и современ информатички систем“, потенцираше д-р Чингоски.

Новиот систем ќе го поддржи деловното работење на АД ЕЛЕМ на сите нивоа и ќе ги зајакне заложбите на компанијата за одржување на лидерството во енергетскиот бизнис во земјата. Исто така, овој систем ќе претставува основа, АД ЕЛЕМ во иднина да се наметне како сериозен играч на регионалниот пазар на електрична енергија. Новиот софтвер за планирање на ресурси во претпријатието ќе му помогне на АД ЕЛЕМ да се насочи кон европските трендови во своето деловно работење.

ХЕЦ „БОШКОВ МОСТ“ ЌЕ ГО ЗАЖИВЕЕ ДЕБАРСКИОТ РЕГИОН

Изградбата на хидроелектраната е домашна инвестиција вредна приближно 80 милиона евра, придобивките за нашата држава од овој проект се големи: ќе се намали увозот на скапа струја и земјата ќе добие нов објект со огромен капацитет за искористување

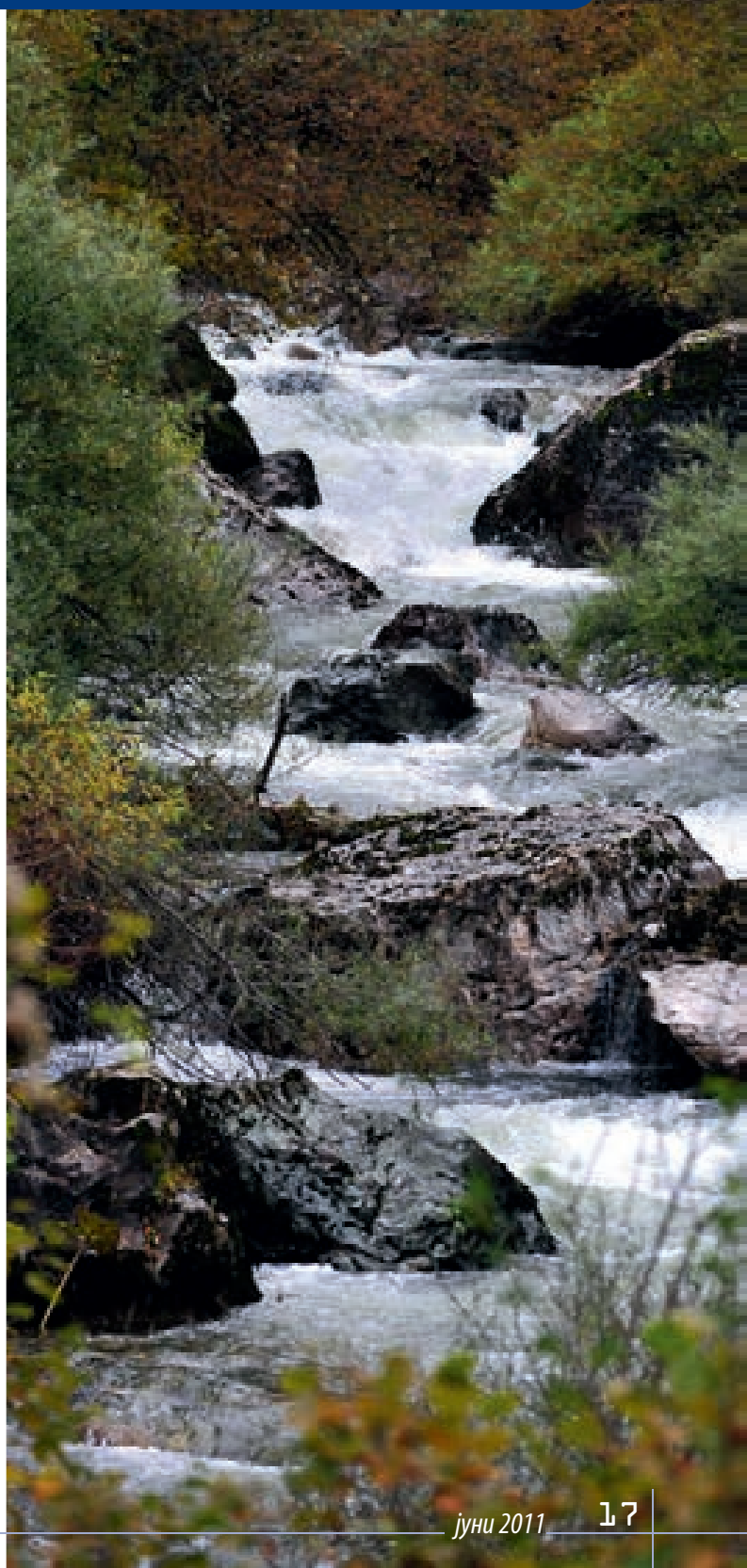
Проектот ХЕЦ „Бошков мост“ е дел од Националната стратегија за развој на енергетиката во Македонија. „Бошков мост“ е сложен хидроенергетски систем со кој се предвидува целосно искористување на хидропотенцијалот на Мала Река. Најновата техничка документација за проектот предвидува инсталираната моќност на централата да се зголеми, од 45 MW, колку што беше дефинирана во главниот проект од 1983 година, на 68,4 MW, имајќи ги во предвид потребите на електроенергетскиот систем тогаш и денеска. Со ова би се зголемила рентабилноста и употребната вредност на електраната.

Просечното годишно производство на електрична енергија е предвидено да изнесува 117,546 гигават-часа, со максимален проток на вода од 22 кубни метри во секунда. За реализација на проектот ХЕЦ „Бошков мост“ е обезбедена финансиска поддршка од Европската банка за развој (EBRD). Од планираниот износ, а во зависност од кредитниот договор, 15% од вредноста се планира да биде директно учество на „Електрани на Македонија“. Останатиот дел од средствата се долгорочен кредит. Според динамиката за реализација, проектот „Бошков мост“ ќе започне да се гради во 2011 година, а се очекува да заврши во 2015 година.

„Изградбата на хидроелектраната е домашна инвестиција вредна приближно 80 милиона евра. Придобивките за нашата држава од овој проект се големи: ќе се намали увозот на скапа струја и земјата ќе добие нов објект со огромен капацитет за искористување. Овој проект ќе влијае позитивно и на спречувањето на миграцијата на населението од овој крај“, истакнува Иван Трпески, одговорен референт за договори во Секторот за развој и инвестиции на АД ЕЛЕМ.

Претставниците на ЕЛЕМ почнаа да организираат јавни расправи и консултации во врска со изградбата на ХЕЦ „Бошков мост“ за утврдување на влијанијата врз животната средина и социо-економските аспекти, во што се вклучени и локалните власти на општините Дебар и Маврово-Ростуше, како и голем број други институции од државен карактер и месното население. За реализација на овој проект потребно е „зелено светло“ од сите, условно кажано засегнати страни и во целост се следат процедурите на ЕБРД. „Сето она што може да влијае врз животната средина ќе биде анализирано од страна на експертски тим и ќе биде претставено во Студијата за заштита на животната средина и биолошката разновидност. Прашањето за дебарскиот водовод е едно од главните прашања што ќе бидат обработени во Студијата. Треба да нагласам дека водата што ќе се употребува за електраната е на многу пониско ниво одошто нивото на изворите за водоводот. Онаму каде што има водоводни цевки ќе се преземаат соодветни мерки за да не се оштетат“, вели Трпески. Со проектот „Бошков мост“ ќе се зголеми инсталираната моќност на АД ЕЛЕМ за 70 MW и тоа со висококвалитетна вршна енергија и ќе се зголеми годишното производство за дополнителни 120 GWh.

Со изградбата на хидроцентралата ќе се зголеми уделот на обновливите извори во производството на електрична енергија од АД ЕЛЕМ. Република Македонија има обврски кон Европската унија за исполнување на целите за 20% производство од обновливи извори во енергетскиот биланс.

СИЛНА КОНКУРЕНЦИЈА НА 38-ТО ИЗДАНИЕ НА ШАРПЛАНИНСКИОТ КУП

29-мина алпинци од 10 земји ја продолжија традицијата на една од најголемите скијачки манифестации на Балканот

Во присуство на покровителот на манифестацијата, премиерот Никола Груевски, Шарпланинскиот куп беше прогласен за отворен од министерката за внатрешни работи Гордана Јанкулоска. „Шарпланинскиот скијачки куп е македонско национално богатство, гордост, каде се сплотуваат пријателството, натпреварувачкиот дух и желбата за победа“, потенцираше Јанкулоска.

Претседателот на Организациониот одбор, и директор за производство на АД ЕЛЕМ, г-н Димитар Танурков истакна, дека од 2009 година, со возобновувањето на Шарпланинскиот куп, организаторите се обидуваат да ги достигнат европските и светските стандарди за ваква манифестација.

„Со ангажирањето на словенечката скијачка легенда Бојан Крижај, како спортски директор, Шарпланинскиот скијачки куп станува врвна скијачка манифестација која ја афирмира Македонија во Европа и пошироко“, изјави Танурков. На 38-то издание на Шарпланинскиот куп учествуваа 29 скијачи од Србија, Грција, Словенија, Австрија, Шведска, Словачка, Франција, Албанија, Црна Гора како и домашни учесници. Спортските натпревари започнаа со трките во велеслалом, а завршија со слаломски трки. Најзвучни имиња на стартните листи

беа поранешниот шведски репрезентативец Никлас Рајнер, бившиот јуниорски шампион во слалом, Митја Драгшиќ од Словенија, како и неговиот сонародник Бернард Вајдиќ. 29-мина алпинци од 10 земји ја продолжија традицијата на една од најголемите скијачки манифестации на Балканот.

Се скијаше на патеките „Орлова“ и „Езерино“. Шарпланинскиот куп е натпреварување кое од година во година собира се познати лица од светот на скијањето. Со тоа придонесуваме за поголема афирмација, но и квалитет на овој спорт во Македонија“, изјави Бојан Крижај, спортски директор на Шарпланинскиот куп. Во конкуренција од 23 натпреварувачи, Велечич Томаш од Словенија е севкупен победник на 38-иот Шарпланински куп 2011, освојувајќи го првонепарниот пехар и малото шарпланинче кое традиционално се доделува на победникот, како и премијата во износ од 3.000 евра. Второто место во севкупен пласман го освои Бернард Вајдиќ, исто така од Словенија, додека третото место му припадна на Млинсек Филип од Словенија. Најдобро пласиран македонски натпреварувач беше Антонио Ристевски кој во велеслаломот заврши на 9. место, а во слаломот се пласира на 7. место.

К.Л.

ПОПОВА ШАПКА ГЛАВЕН СКИ ЦЕНТАР ВО МАКЕДОНИЈА

Капацитетот на Попова Шапка од постојните 2.900 скијачи на ден, ќе се зголеми на 14.000, со тоа што ќе се направат дополнителни четири локации за скијање

„Електрани на Македонија“ ќе ги реновираат ски-лифтовите и хотелите во зимско рекреативниот центар Попова Шапка. Според планот што го изготви фирмата „Еко сајн“, по нарачка на нашата компанија, во чија сопственост е центарот, Попова Шапка во наредните години треба да прерасне во главен ски центар во Македонија.

„Развојот на Попова Шапка, генерално, зависи од тоа колку брзо ќе се привлече странски капитал, бидејќи ќе се користи моделот на јавно-приватно партнерство. Предвидени се четири фази, во кои се вклучени: подобрување на инфраструктурата, проширување на капацитетите, нови скијачки локации, акумулации за вода кои ќе се користат за правење вештачки снег и изградба на етносело“, рече директорот за производство на електрична енергија во АД ЕЛЕМ, Димитар Танурков. Капацитетот на Попова Шапка од постојните 2.900 скијачи на ден, ќе се зголеми на 14.000, со тоа што ќе се направат дополнителни четири локации за скијање.

Мастер-планот предвидува локации и за етносело, кое ќе функционира како една целина составена од повеќе традиционални куќички, ресторани и продавници. „Државата, преку општините, треба да се вклучи во изградба на патишта во делот на скијачкиот центар и ски-лифтовите кои се неопходни за превезување на туристите. Итно мора да се изгради и паркинг-простор. Ќе настојуваме да привлечеме странски туристи, зашто Попова Шапка има совршена местоположба. Голема привилегија е тоа што аеродромот во Скопје е доста блиску“, смета Танурков. Последниве три години значително е зголемен интересот за ски-центарот Попова Шапка, но на тој план може да се направи уште повеќе.

ПРОЕКТ

АД ЕЛЕМ ЈА ПОДДРЖА ОБУКАТА ЗА МЛАДИ ЛИДЕРИ

Првата школа за млади лидери овозможи квалитетна едукација од областа на лидерството, на генерации на млади лидери кои ќе ги спроведуваат вистинските вредности преку мисла и акција во политичко - економскиот живот, во глобалната технологија, меѓународната конкуренција, и културната и религиска диверзификација.

Обуката како едукативна програма има обврска за интегрирање на модерното, политичкото, научното и технолошкото знаење и вештини базирани на почитување на основните човечки вредности. Школата значи поставување на нов модел во едуцирањето на лидери, развивање на нивната личност и лидерските вештини кои ќе развијат чувство на одговорност и реакција во средината во којашто живеат и работат. Покровител на обуката е Претседателот на Република Македонија

д-р Ѓорге Иванов и многубројни општествено-одговорни компании меѓу кои и АД „Електрани на Македонија“. Школата понуди одлична подготовка на идните млади лидери, знаење и вештини со стандарди што ги бара успешното лидерство.

Обуката за млади лидери е предвидена да биде интернационална. Во неа најголемиот дел од учесниците беа од Македонија и регионот. На учесниците во Обуката за млади лидери предавање им одржа и Претседателот на Република Македонија д-р Ѓорге Иванов. Останатите предавачи беа регрутирани од врвните образовни и професионални институции.

Покрај предавачите на теоријата за лидерството, лидерската пракса беше покриена со гости предавачи од следниве групи на лидери: бизнис лидери, политички лидери, и воено-политички лидери.

ПОСЛЕ НЕКОЛКУ ПРОПУШТЕНИ ГОДИНИ НА СКИЈАЧКИОТ ЦЕНТАР ПЕЛИСТЕР ПОВТОРНО ФУНКЦИОНИРА ЖИЧНИЦАТА ОД БАГОВА ДО КОПАНКИ

АД ЕЛЕМ во реконструкцијата и оспособувањето на овој значаен инфраструктурен објект вложи 1.8 милиони денари, а самата реконструкција на жичницата беше изведена од ФОД ДООЕЛ „Новаци“ и Планинарскиот скијачки клуб „Пелистер“ од Битола

Во присуство на повеќе министри од Владата на Република Македонија, пратеници во републичкото Собрание, претставници на локалната самоуправа и голем број на граѓани на Битола и вљубеници во зимските спортови, генералниот директор на АД ЕЛЕМ д-р Влатко Чингоски, ја пушти во функција, ревитализираната жичница на спортско рекреативниот центар „Пелистер“ во Битола.

„Изминатата година ЕЛЕМ за поправка и ревитализација на жичницата вложи 1,8 милиони денари сопствени средства, со што на битолчани и на сите останати вљубеници на зимските спортови во државата и надвор од неа, по подолго време повторно им е на располагање овој многу значаен инфраструктурен објект“, истакна на пуштањето на жичницата директорот д-р Чингоски. Неколку години наназад, овој реномиран скијачки центар во државата беше надвор од туристичката мапа на зимските спортови во Република Македонија, токму поради проблемот со нефункционирањето на жич-

ницата. АД ЕЛЕМ како општествено одговорна компанија, покрај производството на електрична енергија, посебно внимание посветува и на општествениот живот во државата. Компанијата овозможи ревитализација и оспособување на битолската жичница, ги обезбеди неопходните услови за враќање на скијачите на прекрасните терени на Пелистер, на изгубениот сјај на овој наш бисер на зимскиот туризам. „За ревитализација на жичницата на Пелистер, покрај ЕЛЕМ голема заслуга има и ФОД ДООЕЛ „Новаци“ која ги изврши монтажните работи, потоа планинарскиот скијачки клуб „Пелистер“ од Битола, чии членови со голем ентузијазам беа вклучени во практичната реализација на овој проект“, истакна во своето обраќање директорот д-р Чингоски.

На отворањето на жичницата на Пелистер, присуствуваа и голем број скијачи од Битола, кои со своите скијачки вештини, предизвикаа внимание на овој значаен настан за скијачкиот спорт во Битола и пошироко.

J.K.

АД ЕЛЕМ во работна посета

ПРОШИРУВАЊЕ НА СОРАБОТКА СО ДЕЛОВНИТЕ ПАРТНЕРИ

Д-р Чингоски и г. Танурков пред најголемиа хидроелектрана во светот - „Три Кањони“

Деловна делегација од нашата компанија, предводена од генералниот директор д-р Влатко Чингоски и директорот на Секторот за производство, г-дин Димитар Танурков беа во работна посета на НР Кина, на деловните партнери ЦВЕ и ЦТГЦ. За време на посетата менаџерскиот тим на АД ЕЛЕМ се сретна со претставници од најголемите енергетски кинески компании ЦВЕ и ЦТГЦ, наши соработници од изградбата на ХЕ „Козјак“. Посетата беше со цел разговори за проширување на соработката меѓу двете земји, размена на искуства, преговори

за оспособување и усовршување на кадри, техничка соработка во инфраструктурата, подигнување на енергетскиот сектор на повисоко ниво, изнаоѓање на решенија со врвен квалитет и подобри резултати. ЦВЕ стана дел од кинеската корпорација „Три кањони“ (ЦТГЦ) во 2008 година.

Со дозвола на кинескиот Државен совет, ЦТГЦ беше основана во септември 1993, првобитно како фирма која ќе биде одговорна за изградбата на проектот „Три кањони“, за потоа да се преименува во „Три кањони корпорација“, во септември 2009

година. ЦТГЦ има 11 подружници, една од нив е компанијата ЦВЕ, која е одговорна за имплементација на интернационалниот бизнис на ЦТГЦ. Кинеската меѓународна корпорација за вода и електрична енергија (ЦВЕ), инаку подружница на кинеската компанија (ЦТГЦ) „Три кањони“ се занимава со хидроенергетски инженеринг и искористување на водените ресурси речиси 55 години. ЦВЕ е основана во август 1983 година, со дозвола од Државниот совет на НР Кина како една од неколкуте први државни компании.

Изминатите 50 години, ЦВЕ има работено во повеќе од 60 земји и региони, меѓу кои и Македонија и има завршено повеќе од 700 меѓународни договори, со вкупна вредност од 8 билиони долари. ЦВЕ денес има 13 подружници, 15 холдинг-компани, 5 акционерски претпријатија дома и 18 агенции во странство. Основната цел на ЦВЕ како најуспешна државна компанија за инженеринг и градежништво е да придонесе за ангажирање на кинеските компании во земјите и регионите во светот, да преземе меѓународни проекти, да го зајакне извозот на кинеска работна сила и да придонесе за уште поголем развој на интернационалните хидроенергетски инвестиции. Континуирано 21 година ЦВЕ е една од „ТОП 225 интернационални изведувачи во светот“ и една од „ТОП 200 меѓународни фирми за дизајн“, континуирано 10 години, рангирана од Мек Гроу Хил од магазинот „Рекорд“.

Од Министерството за трговија на Кина, ЦВЕ беше на листата на „ТОП 30 меѓу-

ОТКАТА ОД КИНА

народни изведувачки компании", а беше номинирана и два пати во категоријата на „Најуспешни меѓународни кинески компании за изведување“ од Кинеската меѓународна изведувачка асоцијација. Брендовот "ЦВЕ", исто така, беше и на листата на "ТОП 10 меѓународни кинески изведувачки брендови" во 2007 и 2008, на предлог од Обединетата светска конфедерација за продуктивност.

Со својата долгогодишна работа ЦВЕ стекна искуство на безброј меѓународни проекти за инженеринг и изведување. ЦВЕ има широк и стабилен интернационален пазар, добар углед не само во земјите каде изведува проекти туку и од светските финансиски институции. Приоритет на корпорацијата „Три кањони“ е развој на чистата и обновлива енергија, реализација на стратегијата „Оди глобално“, развој на хидроенергетската индустрија. НР Кина ги поседува половина од најголемите брани во светот, а сега и најголемата брана „Три кањони“ (Three Gorges dam). Поради економскиот раст и потребата за енергија константно расте, па затоа Кина сака да ги искористи сите постоечки хидроресурси. Изградбата на нови хидроелектрани и целосното искористување на водената енергија значи намалување на зависноста од јаглен и намалување на штетните емисии во воздухот. Проектот „Три кањони“, развојот на реката Јангце е најголемиот и најкомплексен хидропроект не само во Кина туку и во светот. Од хидроелектраната, со електрична енер-

гија се снабдуваат девет провинции и два града вклучувајќи го и најголемиот Шангај. За изградбата на браната која започна во 1993 година, потопени се два големи и 116 помали градови, а раселени се повеќе од милион жители. Импозантна по своите параметри, оваа брана претставува најголема хидроелектрана во светот. Браната е висока 185 метри, долга 2309 метри, со ширина на основа 115 метри. Браната „Три кањони“ е најскап градежнички проект. Се проценува дека браната чини повеќе од 25 милијарди долари, проект кој може да се спореди со Кинескиот сид. ХЕ „Три кањони“ годишно ја посетуваат 1,1 милион туристи од целиот свет кои се восхитуваат на ова грандиозно дело што го создала човечката рака. По изградбата на браната, кинеската економија е во експанзија, изградени се уште 48 нови аеродроми. Браната се нарекува градителско

чудо, 26-те џиновски турбини ќе произведуваат 85 милијарди киловат-часа струја, приближно како 10 нуклеарки и со тоа ќе се задоволат само 10% од кинеските потреби. Најдолгата река во светот после Амазон и Нил се скроти, и со тоа се ублажија катастрофалните поплави од кои во 20-иот век страдаа повеќе од половина милион луѓе.

Се проценува дека со изградбата на браната шест месеци во годината океанските бродови со носивост од 10.000 тона ќе може да пловат 2,4 километри во внатрешноста. Се зголеми пловноста на реката Јангце, чистата енергија ја намали емисијата на најнечистото фосилно гориво-јагленот, со кое се трујат шумите и населението не само во Кина, туку и во соседните држави.

К.Л.

ЗАВРШЕНА РЕКОНСТРУКЦИЈАТА НА ДРВЕНИОТ МОСТ ВО СТРУГА

АД „Електрани на Македонија“ во соработка со подружницата ХЕЦ „Глобочица“, ја завршија реконструкцијата на дрвениот регулациски објект лоциран на истекот на

Охридско Езеро во реката Црн Дрим. Со реализацијата на оваа инвестиција вредна околу 2, 7 милиони денари беше извршена замена на дрвените носечки елементи со

армиран бетон со што е зголемена стабилноста, а истовремено е задржан автентичниот изглед на објектот што изминатите пет децении беше користен како пешачки мост за минувачите. Стручните лица објаснуваат дека од технички аспект со армираните бетонските платна кои се изведени со хидраулички профил, намален е отпорот што овозможува поголем истек на вода од Охридско Езеро во Црн Дрим доколку е тоа потребно. Од аспект на стабилноста, објектот за регулација е сигурен и овозможува безбедно преминување на пешаците од едната на другата страна на реката Црн Дрим, кое како место на истек на реката од Охридското езеро претставува своевидна туристичка атракција на Струга. Дрвениот регулациски објект на истекот на река Црн Дрим од Охридското Езеро е изграден во периодот од 1960 до 1962 г., во состав на целината на хидротехнички објекти за регулацијата на реката Црн Дрим. Неговата намена била од времен карактер, но поради нерешени прашања мостот ја врши таа функција до денес. Со оглед на тоа што објектот е изграден од дрвен материјал, поради осцилации на нивото на водата е изложен на оштетување и гниење, пред се дрвените колци како носечки елементи на објектот, при што неколку пати е саниран. Последната реконструкција на регулацискиот објект во Струга е изведена во 1997 година.

ЗАВРШИ БИЗНИС ЛИГАТА ВО МАЛ ФУДБАЛ

Регуларниот дел на бизнис лигата во мал фудбал заврши, се одигра и фајнал форот, по што го добивме нејзиниот шампион, најдобриот играч и најдобриот стрелец. Првото место го освои екипата на Дајнерс, која прикажа најдобар фудбал преку целото првенство и истото го заврши без ниеден пораз. Во полуфиналето ја победија екипата на Алкалоид, а во финалето ги одмерија силите со Спорт М – Аидас. Второто место го освои екипата на Спорт М – Аидас која во првиот полуфинален меч ја совлада екипата на Ве Ве Груп на пенали во еден крајно неизвесен и возбудлив натпревар. Третото место го освоија играчите

на Алкалоид кои во борбата за трето место ја поразија екипата на Ве Ве Груп, исто така на пенали. Четвртото место го освои екипата на Ве Ве Груп која двата финални натпревари ги загуби по изведувањето на пенали. Најдобриот играч на Фајнал форот – Бобан Тодоровски е од екипата на Дајнерс. Најдобар стрелец на првенството е Петковски од екипата на Семос со 51 постигнат погодок. Посебна награда доби публиката на Алкалоид – за најдобра навивачка група. Исто така награда следуваше и за најфер плеј екипа во текот на првенството, која заслужено ја доби екипата на Самсунг Техномаркет. Фудбалските актери

покажаа дека се вистински спортисти иако се играше за титула. Немаше грубости, нервози, викање и сл. Наместо тоа, имаше подадена рака кон противничкиот соиграч, коректни дуели во границите на фер плејот и непрекорно спортско однесување во сите сегменти од играта. Фудбалот беше поддржан од одличните навивачки групи на актерите на теренот, кои ги поздравуваа фудбалските мајстории со аплауз. Екипата на АД ЕЛЕМ заврши на 12-тото место на табелата. Од вкупно 18 одиграни натпревари, извојуваа 7 победи, 3 нерешени и 8 пораз.

Владимир Дунговски, електроинженер во ПЕ – Термоелектрана

РАБОТНИТЕ ЗАДАЧИ СЕКОЈДНЕВЕН ПРЕДИЗВИК

Искористувањето на обновливите извори енергија во руралните средини се темели на користење енергија од земјоделството во земјоделството. Тоа директно влијае врз заштитата на животната средина и врз намалувањето на негативното влијание од користењето фосилни горива

Нашиот колега, Владимир Дунговски, дванаесет години работи во термоелектраната, ја следи работата на блокот. „Работата го облагородува човекот, го прави горд, и среќен. На почетокот, бев сменски инженер одговорен за автоматско водење на блоковите во термоелектраните. Работата во смени, кај мене разви самодоверба, таа ми овозможи да постигнам успех и целосно да одговорам на предизвиците кои како инженер постојано се пред мене“, ни рече Дунговски. Во 2006 година, како искусен инженер тој и се приклучи на екипата, која ја водеше автоматизацијата и модернизацијата на третиот блок. Тој беше одговорен инженер за модернизацијата на првиот блок, поточно за автоматиката на блокот, за надзорот, соработката со изведувачите, и неговото пуштање во редовно производство. „Блокот е целосно ревитализиран, опремата е заменета со нова. Во првиот блок вградена е опрема на „Сименс“, а во третиот блок на „Емерсон“. Сега системот самостојно се регулира, со што во целост е олеснета работата на ракувачите, посебно во делот на котелот“, потенцираше Дунговски. Работните задачи за нашиот колега Владимир се секојдневен предизвик, обврска, но и задоволство. Во моментот, тој обучува и тројца инженери, за проектот за автоматизација на вториот блок. „Квалитетните и образовани кадри се добредојдени, со нив работата непрекинато ќе тече“, истакна Дунговски на крајот од разговорот.

Б. Пеповска

Во РЕК „Битола“ одбележан
Денот на крводарителите

ВЕБ СТРАНИЦА ЗА КРВОДАРИТЕЛИТЕ ОД РЕК „БИТОЛА“

Денот на крводарителите, 17 Март, оваа година беше свечено одбележан со скромна прослава во просториите на РЕК „Битола“. Претседателот на крводарителите, Коста Стефанов, заедно со секретарот на општинската организација ги поздравија присутните со зборовите: „Наградите се поттик да продолжиме понатаму. Црвениот крст оваа година е награден за масовност, континуитет и соработка на општинско и на републичко ниво“. Крводарителската организација на РЕК „Битола“ е добитник и на наградата „13 Ноември-Битола“. Оваа организација обезбедува 30 отсто од потребите за крв на општината или преку 800 единици крв годишно. Крводарителската организација на РЕК „Битола“ се состои од две помали организации: ТЕ „Битола“ и „РЗС“, и „Рудници“ со „ФОД“. Крводарителската организација постои 31 година. Години на успех, на многукратни спасувачи, на нови крводарители. Во крводарителски акции кои се организираат учествуваат и вработените на надворешните изведувачи во РЕК „Битола“. Претседателот Стефанов е дипломиран електроинженер, специјалност ЦЦНА, кој во 2010 година за потребите на својата крводарителска организација изработи модерна веб страница за комплетна евиденција на сите крводарители на РЕК „Битола“. „Сите потребни документи за функционирање на организацијата, за манифестациите, за поминатите и идни акции, грижата за крводарителите, исполнување на обврските спрема градот Битола, спрема Македонија се сместени на страницата која е хостирана на соодветен ВЕБ сервер во локалната мрежа на подружницата РЕК „Битола“, заедно со базата на податоци. Веб страницата овозможува сигурност, лесен пристап до податоците и документите, мултијусер функција, брза заменливост на организаторите (одговорните лица) и навремено ажурирање на податоците.

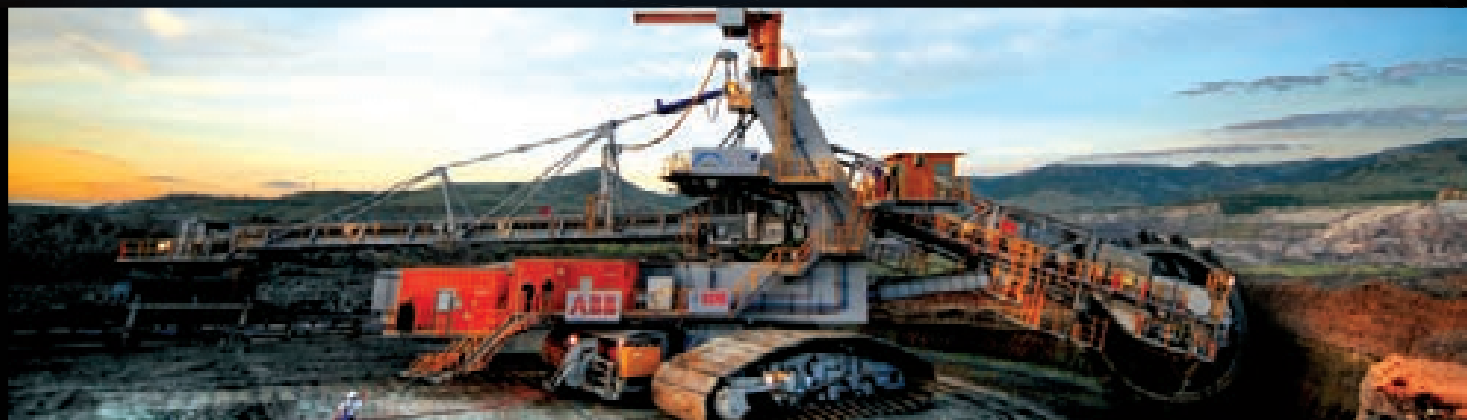
Б. Пеповска

Имам енергија
да постигнам повеќе

ЕНЕРГИЈАТА НА НАШАТА ЗЕМЈА

www.elem.com.mk